

МОДЕРНІЗАЦІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ В КОНТЕКСТІ ВИМОГ РИНКУ ПРАЦІ: РЕАЛІЇ СЬОГОДЕННЯ

Масліч Світлана, заступниця директора з навчально-методичної роботи Державного професійно-технічного навчального закладу «Вінницьке вище професійне училище сфери послуг», кандидатка педагогічних наук

Реформування системи професійної освіти в Україні пов'язано з необхідністю підготовки майбутніх кваліфікованих робітничих кадрів відповідно до потреб ринку праці, що особливо загострюється у період війни та повоєнної відбудови країни. Економіка України на сьогоднішній день потребує високоосвічених фахівців, здатних гнучко реагувати на зміни у промисловості та сфері послуг, що володітимуть «жорсткими» й «м'якими» навичками для успішного майбутнього. Саме тому перед закладами професійної освіти постають завдання організації освітнього процесу на новому рівні, модернізації освітніх стандартів, навчальних планів і програм, за якими відбувається підготовка майбутніх кваліфікованих робітників. Неабияку роль у цьому процесі відіграє вивчення й впровадження зарубіжного досвіду, прикладом чого є реалізація програми «EU4Skills: кращі навички для сучасної України» (2019-2023 рр.), яка охоплює 3 компоненти: «Підвищення ефективності реформи професійно-технічної освіти», «Покращення якості, привабливості професійної освіти та збільшення її відповідності потребам ринку праці» й «Модернізація інфраструктури та обладнання» [1].

Прикладом реалізації програми «EU4Skills: кращі навички для сучасної України» є створення у ДПТНЗ «Вінницьке вище професійне училище сфери послуг» міжрегіонального навчального комплексу індустрії гостинності (рис. 1).

Рис. 1. Структура міжрегіонального навчального комплексу індустрії гостинності
Джерело: За матеріалами [2].

Водночас актуальним питанням щодо якісної підготовки здобувачів освіти закладів професійної (професійно-технічної) освіти є впровадження

компетентнісного підходу до навчання. Це викликано дефіцитом робітничих кадрів, що на високому рівні володіють професійними компетентностями, низьким рівнем розвитку ключових компетентностей у здобувачів освіти, відсутністю методик тісної співпраці закладів освіти з роботодавцями. У цьому контексті важливого значення набуває процес оновлення освітніх стандартів, якими визначається перелік та зміст ключових, загальних і професійних компетентностей, що формують відповідні результати навчання.

Новим проєктом для сфери професійної освіти став проєкт «Професійна освіта в Україні» (Skills4Recovery), який стартував у вересні 2023 року, спрямований на покращення потенціалу робітничих кадрів для відбудови України. Одним із напрямів даного проєкту є створення освітніх можливостей внутрішньо переміщеним особам й учасникам бойових дій, що є важливим не лише з погляду ринку праці, а й психологічного відновлення даних категорій населення.

Зазначимо, що професійна освіта, як і будь-яка галузь освіти, зазнає значного впливу цифрових технологій. Особливість цифровізації професійного навчання полягає у цифровізації відповідних галузей, за напрямом яких відбувається підготовка майбутніх кваліфікованих робітників. Тому формування й розвиток цифрових навичок усіх учасників освітнього процесу є пріоритетним завданням освітньої реформи.

Таким чином, галузь професійної (професійно-технічної) освіти потребує низки реформ, спрямованих на відповідність європейським освітнім стандартам, вимогам ринку праці, необхідністю повоєнної відбудови країни.

Список літератури

1. EU4Skills | Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/eu4skills> (дата звернення: 01.10.2023).
2. Масліч С. В., Єрмоленко А. Б. Стратегічні домінанти розвитку закладу професійної освіти. *Педагогічні науки: зб. наук. праць*. № 101. Херсон. 2023. С. 55–61.

